

TYGODNIK ŻYDOWSKI

Organ Organizacji Syjonistycznej w Tarnowie

Rok XI

Tarnów, piątek 24 marca 1938 r.

Nr, 12

„Syjonizm dąży do stworzenia publiczno-prawnie zagwarantowanej siedziby dla narodu żydowskiego w Palestynie“.

(Bazyła 1857)

Nr. tel. 45

Konto P.K.O. 410.288

Redakcja i administracja: pl. Kazimierza W. 3
Godziny przyjęć od godz. 4 do 5 popołudniu

Rękopisów nie zwraca się

T R E Ś Ć:

Z czym idziemy na XIX konferencję?
Przed akcją paschalną
Kolumna bazaru na rzec K. K. L.
Uroczyste nabożeństwa
Pomoc zimowa
Ze Słowazyszenia Kupców i Przemysłowców
Przegląd gospodarczy
Zjazd 32 pułku b. armii austriackiej
Ze sąli sądowej
Ze sportu — Kronika i inne

BANK DEWIZOWY

POWSZECHNY BANK ZWIĄZKOWY W POLSCE S. A.

Oddział w Tarnowie — Wałowa 12

załatwia najkorzystniej wszelkie transakcje bankowe. Przyjmuje wkłady na książeczki oszczędnościowe imienne i na okaziciela

Bezwzględna tajemnica wkładów ustawowo zastrzeżona

Oprocentowanie od 4 do 5% rocznie

WYŁĄCZNA instytucja patronizująca:

Banque de la Société Générale de Belgique

BRUXELLES

Dr A. CHOMET

Z czym idziemy na XIX konferencję?

Przeżywamy okres najcięższy może w historii naszej martyrologii. Zawszą gromadzą się chmury nad naszym horyzontem. Jest nam bardzo źle w gólu. Jedyny jasny promień przyświeca nam z Erec Izrael. Mimo terroru band arabskich, mimo trudności i przeszkód ze strony władzy mandatowej, mimo kryzysu gospodarczego, idziemy naprzód. Budujemy nowe osiedla, zdobywamy plugiem, znojem i krwią naszych chałcuw każdą nową pędzi ziemi ugonnej — na wieczną własność narodu żydowskiego. Los wyznaczony nam ten sposób wyzwolenia naszej Ziemi Ojczyzny.

Oto głęboka, istotna treść naszego życia. Oto cel naszego działania. Oto nasz syjonizm. Budujemy dom dla bezdomnego narodu, budujemy dom dla siebie, dla naszych braci i siostr. Budujemy — każdy wedle swoich sił. Pracujemy w gólu — z większym poświęceniem i z większą ofiarnością pracują nasi pionierzy w Erec Izrael. Ich bohaterstwo, ich ofiarność w Erec — nasze wysiłki i działalność syjonistyczna w gólu — są tym cementem, spajającym fundamenty dzieła palestyńskiego.

I nigdy może bardziej niż dziś nie odczuwalismy potrzeby i konieczności przyspieszenia tempa odbudowy. O wolną silię, o otwarcie bram Palestyny dla mas żydowskich walczą dziś naczelné instancje syjonistyczne.

W takim oto czasie — dla żydostwa ciężkim i przełomowym — obradować ma XIX konferencja krajowa ogólnych syjonistów zachodniej Małopolski i Śląska. Przedmiotem obrad będzie sytuacja w syjonizmie w ogóle oraz sytuacja żydostwa polskiego, przy czym zapewne nie zapomni się także o sytuacji w naszej organizacji krajowej. A kto wie, czy ta ostatnia sprawa nie przekroczy nam zwykłego sprawozdania i nie wywoła wielkiej batalii ideologicznej? Kto wie, czy w szranki nie wystąpią „krajowi syjonisci“, którym źle jest i ciasno w małym „Weltverbandzie“?

Sprawa „Weltverbandu“ nie jest istotą sporu. A spor tak istnieje. Nie jest to spór o charakterze ideowym. Jest to raczej kłótnia rodzinna. Wszyscy

bowiem zgodni są w tym, że ogólny syjonizm musi przyjąć stałe formy organizacyjne, ileż opiera się na przesłankach ideowych, tworzących odrębny społeczno-polityczny program, którego realizacja w procesie odbudowy Palestyny uwarunkowana jest istnieniem zorganizowanej siły, dążącej do wprowadzenia w życie założeń tegoż programu ogólnosyjonistycznego we wszystkich dziedzinach tworzącego się życia żydowskiego w Erec Izrael.

Kto nie uznaje tej odrębnej podbudowy ideowej, uzasadniającej rację bytu ogólnosyjonistycznej organizacji — ten nie jest ogólnym syjonistą ani z punktu widzenia „partijnego“ Weltverbandu ani też luźnego „demokratycznego“ „Weltvereinigungu“. Oba te bowiem ciała mają jeden i ten sam punkt widzenia na wszystkie niemal kwestie społeczno-polityczne w syjonizmie — a odrębne, suchołnicze bytowanie obu tych ciał, doprowadzi niechybnie przedź czy później do prawdziwego zjednoczenia celem obrony i rozbudowy pozycji ogólnego syjonizmu w naszym dziele odbudowawczym.

Walka w naszej organizacji syjonistycznej jest tylko pozorne ideowa. Ci bowiem, którzy z jednej strony szermują hasłami jedności a z drugiej strony głoszą konieczność rozbitcia „Weltverbandu“ — bo spieszą

E. GOLDFARB

TARNÓW, ul. KRAKOWSKA 4

(w domu kawiarni „SECESJA“)

Kosmetyka

Walizki

Pizamy

CENY

NISKIE

poleca po cenach fabrycznych w bogatym wyborze i pierwszorzędnych gatunkach

bielizna damska, męska i dziecięca, pończochy i rękawiczki

oraz wszelkie artykuły w zakres trykotaży i galanterii wchodzące

in do „demokratycznego“ Weltvereinigungu — gdzie pojęcia dyscypliny organizacyjnej i wspólnej platformy ideowej nie są uznane — jako że są one oznaką umundurowania ideowego — przeciwstawiają skonkretyzowanym w programie „Weltverbandu“ założeniom ideowym — chaos jednolitości, anarchię, która prostą drogą prowadzi do upadku organizacji.

I jeżeli Egzekutywa nasza notuje w wydanym na XIX konferencję krajową sprawozdaniu „pewne dalsze osłabienie poszczególnych komitetów lokalnych“ i że „dotyczy to szczególnie miejscowości najmniejszych, gdzie dotychczas mieszkało po kilkanaście rodzin żydowskich, które w związku z obecną sytuacją — nie tylko materialną — na wsi, z powodu emigracji, bądź to ogółu ludności żydowskiej, bądź to młodzieży, zupełnie zanikają“ — to stwierdzić musimy niestety, że także i w większych ośrodkach miejskich osłabła praca komitetów lokalnych z braku poprostu łączności ideowej z Egzekutywą krakowską, która nierozdólna była do jednolitego działania, choćby z tego tylko powodu, że jeden członek Egzekutywy wierny założeniom „Weltverbandu“ musiał pilnować drugiego członka Egzekutywy, zajętego montowaniem „bloku jedności syjonistycznej“ — któryby przy pomocy najmniejszych miejscowości, w których z braku rodzin żydowskich w ogóle nie miały organizacji ani życia syjonistycznego — ułatwił przekroczenie barier „Weltverbandu“.

To trudne. Bez programu, bez idei, bez dyscypliny nie ma organizacji. Rozumiemy, że wielu jest takich żydów, którzy są za Palestyną, wykupią sękle, popierają fundusze narodowe — ale nie to jest jeszcze ogólny syjonizm. Taki syjonizm nie wytworza tej sily, która jest potrzebna do kształtowania dusz młodzieży naszej w duchu chałcuw, ogólnonarodowym. Taki syjonizm musi doprowadzić do zaniku organizacji i komitetów lokalnych.

Stawiamy sprawę jasno i uczciwie. Albo ogólny syjonizm oznacza ideologicznymi przesłankami określony program, dla którego realizację łączymy się w szeregi „Weltverbandu“, związani wspólnotą idei i w tym wypadku tylko mają sens i rację bytu nasze komitety lokalne, nasze konferencje i nasze batalie i troski organizacyjne — albo też ogólny syjonizm oznacza chaos, anarchię, apoteozowanie podrażnionych ambicji prowincjonalnych i podwalewskich „większości partijnych“, które rękami i nogami bronią się przed wszelkimi programami i ideowymi balastami, które nie chcą czy nie mogą dostosować się do rzeczywistości syjonistycznej. Organizacji naszej nie grozi rozłam. Grozi jej zupełny upadek i zanik. Gdyby bowiem na konferencji krajowej zwyciężyli chaos, gdyby bezprogramowość i anemia ideowa miały zastąpić wyraźne i odważne przyrzeczenie się do wspólnoty ideowej z „Weltverbandem“ — to wielu z nas musiałoby zastanowić się nad tym, czy nie byłoby korzystniej przekroczyć bariery krajowej organizacji syjonistycznej, by z tym większym zapamiętaniem i oddaniem poświęcić się pozytywnej i konstruktywnej pracy syjonistycznej, by naprawić zaniedbania i ośpałość w pracy na rzecz naszych funduszy narodowych.

Dla bezprogramowości i chaosu ideowego — nie potrzeba organizacji, nie potrzeba całego aparatu partyjnego, całej maszynierii partyjnej, kosztownej i zbytecznej.

Gdzie nie potrzeba dyscypliny partyjnej — tam nie potrzeba też legitymacji partyjnej. Jeżeli skrytalizowany program ideowy jest cięciem — to kajdanami są różne organizacje, to ciążą również regulaminy i więzy inne części składowe partyjnego umundurowania.

XIX konferencja krajowa musi nam dać odpowiedź na pytanie: czy tym jesteśmy: nią, własnym programie, czy luźnym stowarzyszeniem szeklowców, uznających co najwyżej program bazylijski.

Staraniem komitetu lok. org. syjon. w Tarnowie odbędzie się w piątek 25 bm. o godz. 8 wiecz. w lokalu przy ul. Kazimierza W. 3.

Zebranie ogólnych syjonistów

na którym referować będą tow. dr A. CHOMET, mgr. M. DINTENFASS i H. KIMMEL
na temat: „Z CZYM IDZIEMY NA XIX KONFERENCJĘ KRAJOWĄ?”

Przed akcją paschalną

(Apel zarządu kahalnego)

Krótki tylko dzieł nas czas od święta Pesach. Rok rocznie przeprowadza Żydowska Gmina Wyznaniowa w Tarnowie zgodnie z uświęconym w wierze naszej i tradycji nakazem i wzywaniem akcją paschalną, której zadaniem jest nieść pomoc tam, gdzie ona jest konieczna.

Zwyczajnym jest chyba w przeddzień święta Pesach przedstawić społeczeństwu żydowskiemu w Tarnowie obraz nędzy w ulicach żydowskiej — nędzy, nie tylko w setkach izb biedaków, którzy zmuszeni są korzystać w jakiejkolwiek formie z pomocy Gminy Żydowskiej, ale jeszcze większą jest ilość podupadłych i wyniszczonych kupców, rzemieślników i robotników, którzy kryją się ze swą nędzą, bo wczoraj jeszcze zarobkowali i sami często swych współbraci wspierali.

Żydl! Obywatel!

Tym wszystkim sferom zubożałym — tym braciom naszym musimy umożliwić obchodzenie święta uroczystego Pesach!

Zarząd Żydowskiej Gminy Wyznaniowej w Tarnowie postanowił też w tym celu wyasygnować potrzebną na cel ten kwotę i nie chcą obarczać społeczeństwa żydowskiego nowymi ciężarami na rzecz akcji paschalnej, zaniechał Zarząd Gminy Żydowskiej zbiórki specjalnej na rzecz akcji paschalnej, lecz postanowił pokryć konieczne wydatki na akcję paschalną funduszami Gminy Żydowskiej.

Spółceństwo żydowskie w Tarnowie musi jednak umożliwić Zarządowi Gminy Żydowskiej, który nie rozporządza żadnymi środkami pieniężnymi, przeprowadzenie tej akcji przez natychmiastowe wpłacenie zaległości na poczet składek za rok 1937, bądź to wzrost do kasy Gminy Żydowskiej, bądź też do rąk delegatów zaopatrzonych w odnośne upoważnienia Gminy Żydowskiej w Tarnowie.

W obliczu ciężkiej sytuacji żydostwa całego — w obliczu szerzącej się w zaskrajający sposób w ulicy żydowskiej pauperyzacji i nędzy — nikt chyba nie uchylił się od swego obowiązku obywatelskiego i religijnego i chętnie złoży wydatną zaliczkę podatkową na rzecz „Kimech d'pische” dla biednej ludności żydowskiej w Tarnowie, pamiętając o zasadzie, że „dwa razy daje, kto zaraz daje”.

Elias Gewirz
prezes Rady

Wolf Götzler
wiceprezes Zarządu

Poszukuje się parceli budowlanej

o obszarze około 1000 m²

Zgłoszenia przyjmuje adm. „Tygodnika Żyd.”

Z organizacji „Hanoar Hacijoni”

W niedzielę dnia 20 bm. odbyła się w lokalu własnym wieczornyca purimowa urządzona przez org. „Hanoar Hacijoni” w programie przeważała na purim na purim — folklor żydowski, żydowski humor w monologach, dialogach i obrazach. Nie zabrakło w programie także satyry politycznej. Podkreślić należy świetne dekoracje. Doskonale odegrali swe role: Ausübel, Janek W., Awrumek K., Hela E., i Erna Sch. i inni. Do uduania się wieczornicy znacznie przyczyniła się znakomita charakterystyka p. Kronera.

W sobotę dnia 26 marca o godzinie 4.30 po poł. urządził org. Hanoar Hacijoni w lokalu własnym przy ul. Marcina 12 z okazji jubileuszu sześćdziesięciolecia Martina Bubera akademie, na którą zaprasza się społeczeństwo syjonistyczne.

Walne zebranie patronatu Akiby

W sobotę 19 bm. odbyło się walne zebranie patronatu organizacji młodzieży Akiba. Po referacie tow. Libeskinda z Krakowa wybrano nowy patronat w następującym składzie: tow. Samuel Seinel — przewodniczący, Bolesław Spenadel — wiceprzewodniczący, Alter Wołoski — sekretarz, Gótzowa — skarbniczka, oraz członkowie patronatu tow. dr Ignacy Seidenwer, Henryk Fluhr, dr A. Chomet, Artur Brigg, Dora Ungerowa, Józef Komito, Lazar Selinger, Pinia Kurzowa, Schwimmer, Adolf Stern, i Regina Seinelwowa.

Kolumna bazaru na rzecz K.K.L.

Im bardziej zbliża się termin otwarcia bazaru, którego czysty dochód przeznaczony na zasilenie żyd. Funduszu Narodowego, tym większe zainteresowanie wzbudza ta impreza. We wszystkich szkołach żydowskich, organizacjach młodzieży i stowarzyszeniach, które zgłosiły akces do wystawy, wnr gorączkową pracę przygotowawczą, by dane stoisko należycie odzwierciedliło wynik pracy.

Celem upodolicenia charakteru wystawy wydała komisja propagandowa bazaru następujące wytyczne dla wystawców.

Co należy przygotować na bazar?

Główny nacisk ma być położony na przedstawienie całokształtu pracy dla Palestyny i wyników tej pracy. Pożądane są zatem wszelkie mapy, wykresy, diagramy (Keren Kajemem, Keren Hajesod, Uniwersytet, kibuce i t. p.). Wszelkie uzyskane dyplomy i odznaczenia wyszczególnionych działań wchodzą również w skład ekspozycji wystawy.

Wystawa prac szkolnych i organizacyj.

Każda szkoła żydowska wzgl. organizacja młodzieży skautowej otrzyma oddzielne stoisko (kioski) na bazarze. Obszar kiosku obejmuje 4 m kwadratowe (2×2 m) i 3 m wysokości. Przedmioty będą mogły stać, leżeć lub wisieć. Wystawiający winni liczyć się z przydzieloną powierzchnią i ją odpowiednio wykorzystać. Prace szkolne winny mieć o ile możliwości związek z pracą odbudowawczą Palestyny. W miarę możliwości należy też zachować styl palestyński, żydowski. Ponadto organizacje wystawic winny proporcje i używane odznaki, tudzież emblematy.

Przedmioty bardziej wartościowe ofiarowane komitetowi bazaru będą wylosowane i wręczone wygrywającym.

Komitet honorowy wyznaczył nagrody i dyplomy

- a) dla najokazalszego kiosku,
- b) za zbiorową pracę (szkoły, klasy lub organizacji),
- c) za indywidualne prace (najładniejsze przedmioty),
- d) za najładniejsze roboty ręczne,
- e) za najbardziej wartościowy lant ofiarowany do loterii fantowej.

Wystawa obejmować będzie również bardzo cenne materiały historyczne z pierwszego okresu ruchu syjonistycznego, dostarczone przez p. dra Salza. Ponadto wystawa obejmować będzie cały szereg zdjęć z życia syjonistycznego w Tarnowie, oraz materiałów i zdjęć z uroczystości jubileuszowych z okazji 50 lecia syjonizmu w Tarnowie.

Uroczyste otwarcie bazaru.

Otwarcie bazaru nastąpi 17 kwietnia o godzinie 8 wieczór. Uroczystość odbędzie się na dziedzińcu szkoły powszechnej Safa Berura. Na program otwarcia złożą się uroczysty raport organizacji młodzieży

אד תסתבר בקנהו אלא במה שיש בו!

Ze względu na to, że ostatnio konkurencja nasza usiłuje naśladować nasze opakowanie, oraz napisy na pudełkach z nacipem, wobec tego zwracamy uwagę, że jedynie mace w pudełkach, zaopatrzonych napisem

pochodzą ze znanej już od dawna fabryki mac w RADZIWIŁŁOWIE.

Zaznaczamy, że posiadamy również na składzie mace radziwiłłowskie, lecz pochodzące z innych fabryk, które sprzedajemy po cenie **90 gr za 1 kg.**

Z poważaniem

Eliasz Steuer i Rubin Wachsman

w mundurach ze sztandarami, przemówienie prezesa komitetu bazaru tow. dra Chometa, powitania reprezentantów stowarzyszeń żydowskich. Otwarcia wystawy dokona prezes Żydowskiej Gminy Wyznaniowej tow. dr Menderer, przecinając wstęgę.

Dzielnice będzie odpowiednio dekorowany i efektownie oświetlony. Dla wygody zaproszonych gości ustawione będą w czasie otwarcia krzesła. Po otwarciu nastąpi zwiedzenie bazaru. Z. F.

Z Ochronki żyd.

Zarząd ochronki żydowskiej, który wciąż pracuje intensywnie nad rozszerzeniem swej działalności społecznej i oświatowo-wychowawczej, urządził w niedzielę 20 bm. piękny wieczór purimowy. Program wieczoru, złożony z 14 punktów, odpowiednio dobranych i sumiennie przygotowanych przez siły nauczycielskie ochronki, został w całości ujętynie a ponieważ z talentem wykonane przez dzieci ochronki. Na specjalne jednak wyróżnienie zasługują obrazy „duwaniem”, ale chacie, obrazek chasydzki i sztuczka purimowa, których pomysłowość i wykonanie wywołały zachwyt u zebranych dzieci i licznych gości, którzy miłymi wykonawców obdarowywali ucznymi oklaskami.

Po wieczorku dzieci otrzymały podarunki — „miszloach manoth”.

HANIA ZAHNÓWNA Belz
GUSTAW EISLAND Tarnów

zareczeni w marcu 1938 r.

(Osobnych zawiadomień nie wysyła się)

Z okazji zaręczyn p. Gustawa Eislanda z p. Hanią Zahnówną — serdecznie gratuluję
firma „Eldorado” w Tarnowie

ברכת מולדום הזה שפר אלהינו רוספר נאשואו את
חלמה חנה גרינר מנוריצ.

ברכת ואחולם חלברת רחל מייבורד רחמי ארשיה
את ביל מר מ. ש. יום להשבת שאמרתי.

הועד המקומי להנעת תורה ועבודה בטרטוב
(צעירי מוריה, חלוצי המדורה, בוריה, השומר הדתי)

Z okazji zaręczyn kol. Racheli Majbruch z p. Majerem Schacherem serdecznie gratuluję
Wienerówne, Glanz, Langsam,
Mahler, Schipper, Feuer

Z okazji zaręczyn naszej współpracownicy p. Racheli Majbruch z p. Majerem Schacherem — składa serdeczne gratulacje

personel firmy J. Geldzähler w Tarnowie

Podziękowanie

J. W Panu dyr. Lieblichowi, oraz szan. gronu nauczycielskiemu szkoły powsz. Sfa Berura za urządzenie zabawy purimowej, P. T. komiślowi rodzicielskiemu za obfite ugośczenie najbiedniejszych dzieci tut. szkół powsz. składa serdeczne podziękowanie
zarząd Stow. „Opieka nad biedną żyd. młodz. szkolną w Tarnowie

Uroczyste nabożeństwa

Z okazji imienin Marszałka Śmigłego-Rydza odbyło się w piątek 18 b. m. w nowej synagodze uroczyste nabożeństwo z udziałem przedstawicieli władz, żołnierzy żydowskich tut. pułku, oraz publiczności.
Modły odprawił kantor p. Rosenblatt wraz z chórem pod batutą dyrygenta p. Künstlera.

W dniu imienin śp. Marszałka Józefa Piłsudskiego tj. w sobotę 19 bm. odbyło się w nowej synagodze uroczyste nabożeństwo z udziałem przedstawicieli władz i tłumów publiczności. Modły odprawił kantor p. Rosenblatt wraz z chórem pod batutą dyrygenta Künstlera, a przemówienie okolicznościowe wygłosił p. prof. Wachtel.

Pomoc zimowa

Zgodnie z zapowiedzią, na murach miasta ukazał się pierwszy wykaz osób, które pomimo kilkakrotnych upomnień nie zaregulowały na wezwanie i uchyliły się od spełnienia obowiązku obywatelskiego wobec pomocy zimowej.

Jak wynika ze sprawozdania Sekcji rozdzielczej liczba korzystających wzrasta. W ostatnim tygodniu przyznano zasiłki 40 osobom. Komitet ma jeszcze nie małe zmartwienie, ażeby te akcje doprowadzić do końca, przy słabnących wpływach. Dlatego zrozumienie tej kwestii przez wielu opornych a mogących mieć świadczących zadowolonych spraw bez większego natężenia. Akcja świetlicowa, pomoc lekarska, wydawanie obiadów, dożywianie dzieci idzie zupełnie normalnie.

Należy jeszcze podkreślić bardzo owocną pracę bezrobotnych, którzy budują drogę z Plesny do Siedlisk. Przy budowie tej drogi zatrudnionych jest około 200 bezrobotnych.

Sekcja Imprezowa przygotowuje wielką zbiórka na dzień 3 kwietnia.

Ze Stowarzyszenia Kupców i Przemysłowców

W ubiegły piątek 18 b. m. złożyło Prezydium Stowarzyszenia na ręce p. Komendanta tut. Garnizonu życzenia imieninowe dla p. Marszałka Edwarda Śmigłego-Rydza.

W sobotę 19 bm. złożyło prezydium Stowarzyszenia p. Naczelnikowi tut. Urzędu Skarbowego dodatkowo 2-gi memoriał w sprawie zwolnienia tymże memoriałem objętych osób od obowiązku płacenia bieżącego podatku obrotowego z powodu ich zupełnego upadku gospodarczego i niemożności ponoszenia obowiązków podatkowych. Prezydium otrzymało przyrzeczenie przychylnego załatwienia przedmiotowego memoriału. Zarazem złożyło prezydium dodatkową listę kandydatów na biegłych z branży sukienicowo-bławatniczej, którzy po zatwierdzeniu ich kandydatur przez władze skarbowe zostaną w charakterze biegłych powołani do biegłych prac wymiarowoadwalczych. W końcu otrzymało prezydium zapewnienie, iż w najbliższym czasie wydelegowany zostanie do Stowarzyszenia w tymże referendarz skarbowy celem wygłoszenia referatu o załatwianym podatku przemysłowym od obrotu na rok 1938.

Kierownik tut. oddziału P. M. T. p. Duda przyrzekł prezydium Stowarzyszenia zgłoszone przez Stowarzyszenie desiderata, w sprawie utrzymania w związku z przeprowadzoną obecnie reorganizacją sprzedaży wyrobów monopolu tytoniowego najstarszych placówek sprzedaży oraz preferowania najuboższych koncesjonariuszy, szczegółowo rozpatrzyć i udzielić w najbliższym czasie odpowiedzi.

W sobotę 26 b. m. odbędzie się punktualnie o godz. 8.45 w lokalu Stow. „Opieka nad biedną żyd. młodz. szkolną” zebrań kupców branży sukienicowo-bławatniczej, na którym referować będą o aktualnych sprawach branżowych i podatkowych pp. S. Dintenfass i A. Reinhold.

W niedzielę 20 bm. odbył się w lokalu Stowarzyszenia referat p. mgra Nengubsera n. t. „O założeńności podatkowych, odroczeniach do dnia 31 marca 1938”. Po referacie referent udzielił zainteresowanym indywidualnych wyjaśnień.

W kwietniu i maju br. wygłoszą w lokalu Stowarzyszenia referaty pp. dr Mandel „O chorobach przemiany materii (cukrzyca i artretyzm)”, dr Chomei „Prawda o handlu żydowskim w Polsce”, dr Schenkel „O rejestrze handlowym”, dr Dintenfass „Znaczenie higieny w pracy zawodowej kupca” i Z. Fenieli „Sady pracy”.

Przegląd gospodarczy

Termin ulgowej spłaty zaległości podatkowych upływa 31 marca br.

Rozporządzenie Min. Skarbu z 15 kwietnia 1935 o ulgach w spłacie zaległości podatkowych wprowadziło dwójakiego rodzaju ulgi: 1) całkowite lub częściowe umorzenie pewnej zaległości oraz 2) odroczenie pozostałej należności.

Ułgi przewidziane w tym rozporządzeniu odnoszą się do zaległości w podatku przemysłowym, dochodowym, gruntowym, lokatorskim, wojskowym, podatku od nieruchomości i od placów budowlanych wraz z wszelkimi dodatkami państwowymi i samorządowymi. Nie stosują się natomiast do należności za świadczenia przemysłowe, podatek dochodowy od uroszeń, podatek majątkowy i grzywny.

O ile płatnik w roku budżetowym 1934/1935 płacił równowartość przypisanego mu na ten rok podatku, wzgl. do równowartości tej w określonym czasokresie dopłacił odpowiednią kwotę, a ogólna suma zaległości w dniu 31 III. 1935 w porównaniu z ogólną sumą zaległości wyprowadzoną na dzień 31 III. 1933 zmniejszyła się więcej niż o 25 proc., wówczas należało umorzyć całkowicie zaległości w danym podatku, pochodzące z przed 1 kwietnia 1933.

O ile płatnik w roku budżetowym 1934/1935 płacił conajmniej sumę stanowiącą równowartość podatku przypisanego mu na rok 1934/35 wzgl. do równowartości tej dopłacił odpowiednią sumę, a ogólna suma zaległości danego płatnika w dniu 31 III. 1935 w porównaniu z ogólną sumą zaległości w tym podatku wyprowadzoną na 31 III. 1935 nie zwiększyła się albo zmniejszyła się najwyżej o 25 proc., należało umorzyć płatnikowi połowę zaległości pochodzących z okresów z przed 1 III. 1933. Zapłała drugiej połowy podatku pochodzącego z okresów z przed 1. IV. 1933 oraz z roku budżetowego 1933/34, ulegała odroczeniu do 31 III. 1938 pod warunkiem, jeżeli płatnik wpłacił w roku budżetowym 1934/35 równowartość przypisanego mu w tym roku roku podatku oraz jeżeli w latach budżetowych 1935/36, 1936/37, 1937/38 dobrowolnie zapłacił przypisywany mu w tym okresie podatek.

W celu uchronienia płatników do punktualnego dotrzymania terminów płatności, rozporządzenie przewidywało, że płatnikom, którzy od roku 1934 do 1937/38 co roku będą dobrowolnie uiszczali przypisywany im w tych latach podatek, niezależnie od umorzeń połowy zaległości — umorzy się pewne dodatkové sumy, a to w roku 1934/5 — 10 proc. zaległości odroczonego do 31 III. 1938, w roku 1935/6 — 15 proc., w roku 1936/7 — 20 procent, a w roku 1937/8 — 25 proc. tej zaległości, przy czym podstawa bonifikat w każdym roku budżetowym stanowiła sumę zaległości odroczonego do 31 III. 1938. Płatnik, który nie płacił przypisywanych mu corocznie podatków, stracił prawo do wymienionej bonifikacji.

Odstęki przypadające od zaległości odroczonego do 31 III. 1938 zostały umorzone całkowicie za cały okres od dnia ich powstania do 31 III. 1934. Natomiast za okres od 1. IV. 1934 odstęki nie miały być pobierane przez cały czas odroczenia, o ile płatnik uiszczal corocznie przypisywane na daną rok podatki.

Jeżeli w okresie odroczenia płatnik dokonywał wpłat na poczet zaległości odroczonego do dnia 31. IV. 1938, to wpłaty te powodowały pokrycie zaległości w kwocie wyższej aniżeli wynikało to z faktycznie dokonanej wpłaty, a mianowicie w roku 1935/6 w wysokości 250 proc., w roku 1936/7 200 proc., a w roku 1937/8 — 150 proc. zaokrąglone wpłaty. Ponadto wpłaty te powodowały umorzenie odstęku przypadających od pokrytych w ten sposób zaległości.

Niezależnie od powyższych ulg rozporządzenie przewidywało, że wpłaty na odroczone zaległości dokonywane być mogą nie tylko gotówką ale również i obligacjami 6 proc. Pożyczki Norodowej oraz 5 proc. Pożyczki Konwencyjnej z 1924 roku, przy czym odnośności obligacje mają być przyjmowane według nominalnej ich wartości.

W chwili obecnej aktualna zatem jest dla objętych rozporządzeniem podatników spłata do 31 marca br. pozostałych zaległości, które niezależnie od przypadających umorzeń w kapitale i odstędkach, zaliczane będą w wysokości 150 zł do 100, nie licząc ewentualnych korzyści jakie wynikają mogą z spłaty odnośnych kwot wymienionymi pożyczkami.

Jedna cegła to jeszcze nie dom...

Ale słodka kawa (z słodowej Kneippa) nie może nam jeszcze dać adresu. Po jej smaku możemy wzmocnić i poprawić sobie zdrowie, odzyskać siły, odzyskać siły, przysłać. A dla tego zdrowia nie ma to niebezpieczeństwa.

Kawa Słodowa Kneippa

Examin końcowy z przedmiotów judaistycznych w gimnazjum „Safa Berura” w Tarnowie

Dnia 27 lutego odbył się egzamin piśmienny, a od 2 — 4 marca egzamin ustny. Komisja złożoną z docentów Instytutu Nauk Judaist. dr A. Tartakower, dyr. gimn. dr M. Rosenbuscha, dr B. Fuhrer, prof. C. Krescha, i dr M. Weissmana oraz delegatów Zarządu szkoły.

Tematy wypracowań piśmiennych były dobrane z zakresu literatury hebrajskiej, Biblii, historii i kultury Żydów.

Wedle sprawozdania przewodniczącego p. dra Tartakowera wypracowania pisemne odznaczały się bardzo dobrym językiem, w większości wypadków nawet bogatym w słownictwo.

Materiał przy egzaminie ustnym opierał się na przepisaniach programie. Wielu uczniów było zwolnionych z poszczególnych przedmiotów, a wielu egzaminowano z jednego przedmiotu według wyboru.

Z 23 uczniów (ennic) zdali egzamin 21, a dwoje przeznaczone do egzaminu poprawczego w przeciągu miesiąca. 4 uczniów (ennic) zdali egzamin z odroczeniem, bardzo wielu osiągnęło stopnie bardzo dobre.

Poziom klasy okazał się przy egzaminie wysokim. Klasa stanowiła zespół, w skład którego wchodziło wielu uczniów o dużej inteligencji i szerokiej wiedzy.

U wszystkich kandydatów język był płynny i dobry, a to nawet u starszych pod względem wiadomości. Wielu odznacza się wiadomościami nieprecyzyjnymi i pełnym oddaniem się wiedzy judaistycznej.

Dalszy ciąg sprawozdania o dra Tartakowera podkreśla wielką pracę nauczycielstwa i pełen podkresla odpowiedzialności stosunek dyrekcji do nauki przedmiotów judaistycznych, bez których to czynników, nie byłoby do pomysłenia tak doskonałych stan tych przedmiotów.

We wszystkich częściach Biblii wykazywali uczniowie dobrą orientację, w szczególności duże opanowanie w księgach Proroków, Hioza, Kohellet, Psalmsów, Przewiesi i innych, uczniowie przeli do kładnie cały kurs historii Żydów i nauki o żydostwie współczesnym.

Kandydaci wykazywali gruntowne wykształcenie z literatury hebrajskiej i wiedzy religijno-filozoficznej.

Zjazd 32 pułku b. armii austriackiej

Przy udziale przeszło 200 delegatów z całej Polski odbył się w niedzielę 20 bm. zjazd 32 pułku strzelców b. armii austriackiej, który zastał się walcie o Niepodległość Polski. Zjazd rozpoczął się uroczystym nabożeństwem, poczym odbył się pochód pod pływ Nieznanego Żołnierza, gdzie złożono wieńiec, przy czym przemówienie wygłosił em. mjr. Soczek. Następnie odbyło się zebranie w sali Rady miejskiej z udziałem przedstawicieli władz cywilnych i wojskowych. Do prezydium wybrano p. pułk. H. Horskingskiego, a przemówienia powitalne wygłosił komendant garnizonu pułk. Leukos-Kowalski oraz mjr. Stahlberg. Referat o historycznym czynie i baonu tego pułku wygłosił kpt. Zwoliński.

Zjazd wystosował telegramy hołdownicze do Marszałka Śmigłego-Rydza, oraz do generała Langnera. Uczestników zjazdu tarnowski pułk pichoty ugościł obiadem, poczym goście gromadnie zwieździli fabrykę w Mościcach.

Zamieniamy stare odbiorniki

NA NOWOCZESNE SUPERHETERODYNY

PHILIPS

Super 7-38

z monostekiem

ZA DOPLATĄ ROZŁOŻONĄ NA RATY

Fachowa firma radiowa
WILHELM GRUSZOW

Tarnów, Krakowska 1
Telefon nr 99

Jedyny na terenie Tarnowa autorizowany warsztat naprawy aparatów radiowych

Aparaty PHILIPSA, podlegające gwarancji naprawiamy bezpłatnie

Ceres 100% -owy szlachetny młyn jest wyrobiony pod ścisłym nadzorem p. Rabina Symche Fränkla ze Skawiny, może być zatem bez obawy używany do przyrządzania wszelkich potraw wielkanocnych Prawdziwy jedynie w oryginalnych paczkach po 1, 1 1/2, 1 kg.

KOSZERNY-ŚWIĄTECZNY ŻUŻ DO NABYCIA WE WSZYSTKICH SKLEPACH.

Podziękowanie

Wszystkim, którzy złożyli nam wyrazy współczucia z powodu śmierci naszej bipy. Matki i Żony **PEPI MANNOWEJ** — składamy tą drogą podziękowanie.
Maż i dzieci

Przedstawienie purimowe

W niedzielę 20 bm. odbył się w szkole stowarzyszenia żydowskich nauczycieli szkół powszechnych i średnich w Tarnowie przy ul. Matejki 4, przedstawienie purimowe przy licznym udziale dzieci szkolnych i ich rodziców.

Program bogaty, umiejętnie ułożony i wyreżyszerowany, w całości poświęcony świętu Purim, zawierał również kilka udanych obrazków palestyńskich i był wykonany przeważnie w języku hebrajskim. Wszystkie punkty programu zostały z wdziękiem wykonane przez dzieci szkolne przeważnie z pierwszej i drugiej klasy, które bardzo dobrze i swobodnie czuły się na scenie, przy czym i hebrajszczyzna, w której większość programu została wykonana — brzmiała stosunkowo naturalnie w ustach tych małych „artystów” i „artistek”. Na podkreślenie zasługują bardzo ładne i pomysłowe stroje oraz dekoracje.

Przedstawienie to — o ile ono miało być pewnym wyrazem poziomu tej szkoły — wystawiło jej jak najlepsze świadectwo.

Nawet 5 minut gimnastyki porannej...

ma wielkie znaczenie dla zdrowia, trzeba ją tylko codziennie i pilnie uprawiać i ani na jeden dzień nie przerwać. Podobnie zdrowa i pożywna „Kawa Słodowa Kneippa” dopiero wówczas w całej pełni okaże swe walory, jeżeli ją codziennie pić będziemy.

Trójmecz tenisa stołowego Lwów-Kraków-Tarnów

Reprezentacja Tarnowa, złożona z trójki mistrza **Polski Samsonu** zdobyła I. miejsce

Z okazji jubileuszu 10-lecia K. O. Z. T. S. rozegrany został w niedzielę 20 bm. w Krakowie trójmecz trzech miast Lwów—Kraków—Tarnów o puchar przechodni p. Fasta, oraz zawody międzyokręgowe Lwów—Kraków o puchar przechodni red. Chocznera.

Tarnów—Kraków 5:1

Klein (T) — Ohrenstein (K) 2:1, Schiff (T) — Zysman (K) 2:1, Blonder (K) — Sommer (T) 2:0, Klein (T) — Zysman (K) 2:1, Sommer (T) — Ohrenstein (K) 2:0.

Tarnów—Lwów 5:2

Schiff (T) — Kauf (L) 2:1, Klein (T) — Galiński (L) 2:0, Sommer (T) — Cybruch (L) 2:1, Schiff (T) — Galiński (L) 2:0, Kauf (L) — Sommer (T) 2:0, Cybruch (L) — Klein (T) 2:1, Sommer (T) — Galiński (L) 2:0.

Kraków—Lwów 5:2

Pierwsze miejsce w trójmiecu zajęła reprezentacja Tarnowa, złożona z trójki mistrza **Polski Samsonu**, która zdobyła po raz pierwszy przechodni puchar p. Fasta. Dotychczasowym zwycięzcą trójmiecu były dwukrotnie Lwów.

Zawody międzyokręgowe Kraków—Lwów 4:1

Schiff (K) — Reister (L) 2:0, Cybruch (L) — Mamczarczyk (K) 2:0, Blonder (K) — Feder (L) 2:1, Zysman (K) — Kauf (L) 2:1, Klein (K) — Galiński (L) 2:0.

Drużyna Krakowa, złożona z dwóch zawodników Samsonu — Schiffa i Kleina, dwóch zawodników Hagiboru — Zysmana i Blondera, oraz debiutującego Mamczarczyka z Grzegorzecznego K. S. odniosła w pełni zasłużone zwycięstwo nad znacznie słabszą reprezentacją Lwowa, zdobywając puchar przechodni red. Chocznera. W dotychczasowej serii rozgrywek międzyokręgowych Lwów był dwukrotnym zdobywcą pucharu, Kraków trzykrotnie. Ge-Be

Z SALI SĄDOWEJ

Śmierć w czasie bójki. Przed sądem okręgowym w Tarnowie toczyła się dnia 23 bm. rozprawa karna przeciw Janowi Wódce i tow., oskarżonym o to, że dnia 27 stycznia 1938 w Bielczy pow. brzeskiego brali udział w bójce, z której wynika śmierć Józefa Baryczki jako następstwo porażenia mózgu, na skutek uderzenia w głowę oraz uszkodzenia ciała Jana Kapuścińskiego w postaci rany ciętej prawego podramienia. Bójka ta powstała na weselu na tie nieporozumienia między Józefem Baryczką a Jakubem Wódką. Ponieważ oskarżeni w obronie swojej powołali się na cały szereg świadków, rozprawa została odroczona. Bronili dr Lubieniecki, dr Chmiel i dr Rozwadowski.

O zabójstwo. Dnia 24 grudnia 1937 w godzinach wieczornych zebrała się w Borzęcinie grupa chłopców. Po pewnym czasie wybuchła między nimi bójka, w czasie której Józef Staśka został tak silnie pobity, iż niebawem zmarł na skutek uderzenia go nożem w głowę tępnicę lewego ramienia i upływu krwi. — Pod zarzutem dokonania powyższego zabójstwa zostali oskarżeni 17 letni Stanisław Pięta i 17 letni Józef Hujara, którzy w wyniku rozprawy zostali skazani na umieszczenie w zakładzie poprawczym. Bronił mgr Miltz.

Wieżień z własnej woli. Antoni Skóra z Borowej został skazany za awantury i opilstwo. Wykonanie wyroku zostało jednak zawieszone. Przed dwoma tygodniami Skóra zgłosił się w tut. prokuraturze i prosił, aby go aresztowano, bo — jak oświadczył — nie może zwalczać swoich nabożów, a w gdytyniu walka ta będzie mu znacznie ułatwiona. A więc prokurator odmówił jego prośbie, wówczas Skóra wybił kilka sztyb w prokuraturze, za co został z miejsca aresztowany. Po 2-tygodniowym pobytku w więzieniu Skóra zmarł. Przed śmiercią wyraził życzenie, aby z pieniędzy, znajdujących się w depozycie sądowym — pokryto szkodę za wybite sztyby.

Wykaz K. K. L.

Wykaz puszek ściennej z luto (ciąg dalszy)

Götzler 1.35, dr Chomet 1.29, Inz. Schiff 1.28, Nathan Freiman 1.25, Ch. Ehrlich 1.15, Zygmunt Körner 1.09, Beller i Welsch 1.07, Spółdz. Tow. Waj. Kred. 1.05, dr Leibel 1.05, dyr. Lieblach 1.04, Wigdor Wiener 1.03, Naftali Brezel 1.02. Po 1 zł: Ch. H. Roth, dyr. Schinagel, Edward Schwager, Chanine Braun, Słow. Kucupow, Debora Sturm, Emil Blumenkrantz, Samuel Weintraub, inż. Reich, B-cia Rosenbluth, Józef Geldzähler, Hugo Spiller, dr Wasserman, Bracia Leiser, Benjamin Katz, Emil Honig, Chaim Landau, Herman Wasserman, Bernard Rosenblatt, Georg Lauffer, dr Lauterbach, Mondschtein, dr Adolf Klein, dr Grünberg, M. Katz, T. Bruder, Ojzias Wurzel, dr Adolf Katz, dr Ofiner, Chaim Beller, S. Ch. Korn, inż. Orschützler, Abraham, Spielman, R. Ladner 0.96. Po 0.90: dr Klausner-Müllerowa, Maurycy Abend, Apfelbaum, Helena Leserowa 0.85, Ojzias Kanarek 0.84, B. Klausner 0.81. Po 0.80: Wymysner, Maria Rimmel, Lion, Sewel Rosen, Wolf Kohn, S. Zughaif 0.72, Nathan Rauchwerger 0.72, Rossner 0.70, Birdowa 0.70, Bergman 0.69, Józef Kornilo 0.63, Leon Jaitelski 0.62. Po 0.60: H. Goldstein, Wolf Weiss, Samuel Dintenfuss, Nathan Melinger, W. Gruschow, Elias Ungar, Regina Gelbowa, Izak Hellin, E. Silberman 0.57, Beiel Lehrhaupt 0.57. Po 0.55: Hugo Finder, Alster Feuch, dwor. Weissowa, H. Neuman, Aron Bank, Israel Reich, Aron Taub, Emil Spiro. Po 0.54 dr Fisch, Wild i Strauss, Maurycy Schwanenfeld, Mendel Potaschmacher 0.52. (c. d. n.)

Posiedzenie komisji K. K. L. i komisji bazowego odbyło się w poniedziałek dnia 28 marca br. o godz. 8 wiecz. w lokalu okr. syjon. plac Kaziemierza W. 3.

Uprasa się o pewne i punktualne przybycie.

Najnowsze kreacje wiedeńskie w zakresie gorseciarstwa, oraz pasy lecznicze wykutynnie wykonane — wykonuje jedynie

Pracownia gorsetów „ANNA”

A. ZUCKERBROTÓWNY
Tarnów, ul. Wałowa 19 (lokal „Tęcza“)

Zarząd Nowej Synagogi

zawiadamia, że w najbliższą sobotę, odprowadzi modły nadkantor p. Rosenblatt wraz z chórem pod batutą dyr. p. Künstera. Odpowiednie zostaną następujące utwory:

- 1) Lecha dodi, 2) Weszomru, 3) Magen Awot.
- W sobotę 26 marca b. r. o godzinie 8.30 rano,
- 1) Nekadesz, 2) Jehi racon, 3) Jechadszehu,
- 4) Naricach.

Kronika

Tarbut. W niedzielę, dnia 27 bm. o godz. 7-mej wiecz. odbędzie się posiedzenie Wydziału w lokalu czyteln. „Hitachdut” Goldhamera 5.

Tora Wawoda. Na ostatnim posiedzeniu ukonstytuował się nowy wybrany komitet lokalny ruchu Tora Wawoda w sposób następujący: P. Bursztyn — prezes, D. Schlesinger — sekretarz, S. L. Glanz — skarbnik, B. Wilkówna, S. Kornreichówna członkowie komitetu lokalnego. — Tow. O. Glass, S. Götzler, I. Schipper członkowie sądu polubownego. — Nowo wybrany kom. lokalny przystąpił do intensywnej pracy a szczególnie do przeprowadzenia akcji doradziej Keren Mechusier awoda szel Hapoel-Hamizrachi.

Staranem patronatu liceum szk. „Safa Berura” w Tarnowie odbędzie się w sobotę 26 bm. o godz. 6.30 wiecz. w budynku gimnazjalnym przy ul. Topolowej referat p. Mondschteinowej n. t. „Życie i twórczość malarza Józefa Izraela”.

Wizo. W sobotę, dnia 26 marca odbędzie się herbata towarzyska. — We wtorek, dnia 29 b. m. herbata z ref. tow. Mondschteinowej.

Młode Wizo. W sobotę punktualnie o godz. 3-ciej odbędzie się plenaria z referatem dr H. Brosowskiej z Krakowa o „Gniesinie”. — W środę o godz. 8-mej pogadanka tow. M. Rosen.

Kino „Apollo” wywiesiła dziś i na dni następne film p. t. „Motyl Hiszpański” z Jeannett Macdonald w głównej roli.

Staranem zarządu stow. „Opiekna nad biedną młod. szkolną” w Tarnowie, oraz dyrekcji, komisji rodzicielskiej i grona naucz. szkoły powsz. „Safa Berura” odbyło się we środę 23 bm. przedstawienie i zabawa purimowa dla najbiedniejszych dzieci tut. szkół publ. Na program złożyły się deklaracje, tańce i śpiewy. W przerwach panie z komitetu ngłosiły dzieci obywat. podziękowań.

Odnaczeni za usługi. Za usługi na polu zawodowym udekorował prezes Sądu Okręgowego w Tarnowie p. dr Syrowy urzędniczą Sąd okręg. Barbarę Ferencównę Złotym Medalem zasługi, zaś funkcjonariusza sądowego W. Bielińskiego brązowym Medalem Zasługi.

Na skutek sporu w bożnicy. Jakub Mehrel, zamieszkały przy ul. Lwowskiej 42, zgłosił na policję, że skradziono mu „strzałem” wartości 60 zł. Dochodzenia policyjne ustaliły, że kradzież ta została dokonana w związku z kłótniami o wpływy w domu modlitwy przy ul. Lwowskiej.

Z powodu sacharyny. Na dworcu kolejowym w Tarnowie został zatrzymany Józef Biał, który miał przy sobie pewną ilość sacharyny.

SYJONISCI! LIKWIDUJCIE AKCJE PURIMOWĄ!

Ceny ogłoszeń: Strona 350 zł, 1/2 str. 175 zł, 1/4 str. 90 zł, 1/8 str. 45 zł, 1/16 str. 30 zł, 1/32 str. 15 zł. Przed tekstem 100% drożej. Drobne za słowo 30 gr. Prenumerata: Miesięcznie zł 1,10, kwartalnie zł 3,90, półrocznie zł 6,60, rocznie 13,20. Prenumerata zagraniczna miesięcznie zł 1,50

Wydawca i odpowiedzialny redaktor **Chaim Friedman.**

Drukarni I. Engelberga w Tarnowie